

Notat til Stortingets utenriks- og forsvarskomiteé 09.09.20

Ang. forslaget om kompensasjon for ulønnet foreldrepermisjon i utenlandsoppdrag

I «Også vi når det blir krevet - Veteraner i vår tid (Meld. St. 15 (2019-2020))» varsler regjeringen større fokus på situasjonen til familiene til personell i utenlandsoppdrag. Bakgrunnen er vel dokumenterte problemer knyttet til foreldreskap og samliv, blant annet i form av forhøyet risiko for samlivsbrudd for denne gruppen tjenestegjørende.

Når målet er å bedre familienes samhold og funksjon, er det etter vårt syn overraskende at det foreslås å gi kompensasjon for ulønnet foreldrepermisjon til hjemmeværende forelder, der den som er ute i internasjonale operasjoner ikke får tatt ut sin mødre- eller fedrekvote på grunn av tjenesten.

Siden nesten 90 prosent av soldater på utenlandsoppdrag er menn, vil en ordning for å kjøpe ut soldater fra foreldrepermisjonen først og fremst ramme fedrene. Dette er fedre som ofte har vært fraværende under store deler av graviditeten, og i barnets første levemåneder. Utstasjonerte fedre i Forsvaret kan ved dette miste muligheten til å knytte bånd og skape en relasjon til barna sine.

For foreldre som blir hjemme lengre enn kvoten i foreldrepermisjonsordningen, vil forslaget føre til ulønnet permisjon fra arbeidsgiver, med derav følgende tap av feriepenger, sykepengerrettigheter og pensjonspoeng. Dette vil som hovedregel ramme mødrene.

Forslaget bryter med den tredelte foreldrepermisjonen, og derved også med regjeringsplattformen. Hvis det blir vedtatt, vil det kunne skape en skadelig presedens.

Vi har brakt i erfaring at forslaget ikke er drøftet med organisasjonene. Vi er overbevist om det blant de ansatte finnes både interesse for og vilje til å finne andre løsninger enn den foreslåtte. Vi vet også at det er funnet løsninger på det åpenbare problemet lange opphold utenfor hjemmet medfører i andre sektorer, blant annet når det gjelder personell knyttet til Utenriksdepartementets utenriktjeneste og innen sjøfarten.

Forsvarsdepartementet burde etter vårt syn ha innhentet mer informasjon, og forankret sitt forsøk på å møte utenlandssoldatenes familiesituasjon på en bedre måte enn det foreslåtte.

Vi ber komiteen avvise forslaget, og i stedet instruere regjeringen å gå i dialog med partene om ordninger for likestilte foreldreskap for familier av personell i utenlandsoppdrag.

Med vennlig hilsen

Are Saastad
daglig leder

Danel Hammer
rådgiver